

שיחת השבוע

ספרים חדשים

לומדים תניא

מאת הרב חיים הבר
בהוצאת בית חב"ד באר-שבע
הושלמה הסדרה בת אחד-עשר
הכרכים, ובה שיעורים בכל חלקי ספר
התניא, ללימוד עצמי וכבסיס למסירת
שיעורים. טל' 08-6233197.

שירת הלויים

מאת הרב לב לייבמן
בהוצאת המחבר
ספר מהודר, המנסה לעורר לחיים
מוזיקה בת שלושת-אלפים שנה, מתוך
אלפי מקורות תורניים ומחקריים. 404
עמ'. טל' 050-4341770.

פרקי שירה המבואר

מאת הרב עדין אבן-ישראל (שטיינזלץ)
בהוצאת קורן
ביאור מקורי של הרב על החיבור
המדרשי העתיק, המתאר את שירת
יצורי העולם לקב"ה. 169 עמ'. טל'
02-6330503.

עושים עניין

מאת הרב יוני לביא
בהוצאת מגיד
מסע אישי ומשפחתי בין פרשת השבוע
לחיים היום-יומיים. מתאים לקריאה
אישית ולפעילות בשולחן השבת. פורמט
אלבומי. 285 עמ'. טל' 02-6330530.

היכנסו ליצירת קשר עם בית חב"ד הקרוב אליכם

chabadisrael.co.il

חב"ד ישראל >> הכתובת שלך לכל עניין יהודי

זמני השבוע

ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו-יורק
18:43	19:05	18:55	19:04	19:00	19:35
20:02	20:04	20:02	20:02	19:57	20:35

פרקי אבות פרק ד

שבת ישראל,
קרם והזמנים

לדגיש טעם יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

הנחנו לך פח לעשות חיל".

גם העולם העסקי מכיר במרכזיותה של הברכה השמימית בהצלחה. מספרים על אחד מאנשי העסקים המצליחים ביותר בעולם, ששאלו אותו מה סוד הצלחתו, והוא השיב: "תשעים וחמישה אחוזים מזל וחמישה אחוזים שכל; ואילו יכולתי, הייתי מפחית עוד ממרכיב השכל ומוסיף למזל". ומהו בעצם ה'מזל'? – זו הברכה האלוקית שבאה מלמעלה.

אדם יכול לעשות את כל הדברים הנכונים ולהיכשל, ויכול לעשות כל טעות אפשרית – ולהצליח. כי עם כל הכבוד לעשייה שלנו, אין היא

"ואספת דגן". לחרוש, לזרוע ולקצור, ולדעת שהברכה באה מלמעלה

אלא 'כלי' בלבד לקבלת הברכה האלוקית, אבל השפע עצמו תלוי ברצון ה'.

לכן לצד הפעילות הטבעית והארצית היהודי יודע שההצלחה עצמה תלויה בביטחון בקב"ה, בתפילה, בלימוד תורה, בקיום המצוות, במתן צדקה. כל אלה פותחים את צינורות השפע מלמעלה, ואז העשייה שלנו נוחלת הצלחה.

לעשות ולהאמין

וכאמור, האמונה אינה סותרת את ההתמודדות עם אתגרים בכלים רציונליים. אם יש בעיה רפואית – הולכים לרופא. כשיש בעיה כלכלית – פונים אל מומחה לפיננסים. כנגד אתגר ביטחוני צריך להצטייד בכלי נשק מתאימים ולתת מענה הגנתי או התקפי, כפי הנדרש.

אבל לצד כל אלה אין לייחס את ההצלחה לעצמנו, לכישורינו, לחוכמתנו, אלא עלינו לדעת שהיא ברכת שמיים. כשיהודי יוצא לפעולה מסוימת, הוא אומר שהוא מקווה לעשותה 'בעזרת ה'", וכשהוא מצליח בה, הוא מודה לקב"ה; כי בסופו של דבר הכול תלוי ברצון הבורא.

הסוד האמיתי של ההצלחה

**הנוסחה של איש העסקים:
"תשעים וחמישה אחוזים מזל וחמישה אחוזים שכל; ואילו יכולתי, הייתי מפחית עוד ממרכיב השכל ומוסיף למזל"**

מה צריך לעשות יהודי מאמין כשהוא נדרש להתמודד עם אתגר כלשהו – לנסות לפתור את הבעיה בדרכים ארציות וטבעיות או להתפלל לקב"ה שיושיע אותו? יש הרואים סתירה בין שני צירי הפעולה האלה, אבל האמת היא שהיהדות מחייבת לשלבם זה בזה.

הנה, פרשת השבוע מזהירה מפני מצב שהאדם ייחס את הצלחתו לכוחו ולעוצם ידו, אלא עליו לזכור שהצלחתו באה מאת הקב"ה. אבל קודם לכן מתואר השפע שהאדם משיג: "פֶּן תֵּאָכַל וְשָׂבַעְתָּ, וּבָתִּים טִבִּים תִּבְנֶה וְיִשְׁכַּבְתָּ וּבָקָרְךָ וְצֹאֲנֶךָ יִרְבּוּ, וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה לְךָ, וְכָל אֲשֶׁר לְךָ יִרְבֶּה". ההצלחה הזאת לא נפלה לאדם מן השמיים, אלא הוא פעל להשגתה – בנה בתים, גידל עדרי בקר וצאן, עשה עסקים וצבר כסף וזהב.

אין שום פסול בעשייה זו. להפך, גם בפרשת 'והיה אם שמוע', הכלולה בפרשתנו, מתוארת עשייתו של האדם: "וְאִסַּפְתָּ דָגָנְךָ וְתִירְשָׁךָ וְיִצְהַרְךָ". אין הוא יושב בחיבוק ידיים, אלא חורש וזורע, קוצר ואוסף, מטפח כרם ומגדל זיתים. זה סדר החיים בעבור רוב בני-האדם (חוץ מבועלי מדריגה רוחנית גבוהה, שיכולים לסמוך על הקב"ה בלי צורך לפעול בדרכי הטבע).

העשייה ככלי לברכה

אלא שעם כל העשייה האנושית אנו נדרשים לזכור שההצלחה עצמה באה מהקב"ה. האדם צריך לדעת שלא "כֹּחִי וְעֹצְמִי יָדִי עָשָׂה לִי אֵת הַחֵיל הַזֶּה", אלא הברכה האלוקית היא שהנחילה לו שפע והצלחה: "וְזָכַרְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, כִּי הוּא

שולחן שבת

מעובד על-פי שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

עריכוד: לוי שייקביץ

הכול בא מלמעלה

מעלתה של ארץ ישראל על מצרים מתוארת בפרשתנו בהיותה מקבלת את מימיה עלידי גשם שיוור מן השמיים: "לא כָּאֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה... אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת זֶרְעָךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרַגְלְךָ... (אלא ארץ ישראל היא) אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעָתָהּ, לְמַטֵּר הַשָּׁמַיִם תִּשָּׁתָה מֵיָם".

מה היתרון בהשקיה עלידי גשם לעומת מצרים שמקבלת את מימיה מנהר הנילוס? אולי להפך, עדיף להישען על מקור מים קבוע ולא להיות תלויים בגשמים, שיכולים לרדת ויכולים להיעצר?

תלות בחסדי שמיים

התשובה היא שהתלות בגשמים מחזקת את האמונה בה, ואילו הסתמכות על מקור מים קבוע עלולה להשכיח את ריבון העולם ולדרדר את האדם לכפירה בקב"ה.

כאשר בני ישראל נכנסו לארץ ישראל, עיקר פרנסתם נשענה על עבודת האדמה, וממילא התלות בגשמים הייתה מוחלטת. מצב זה הזכיר להם כל הזמן שקיומם אינו תלוי בידי אדם אלא בחסדי שמיים, והדבר חיזק את אמונתם ואת דבקותם בתורה ובמצוותיה. וכפי שאמרו חז"ל (בראשית רבה יג,ט) על הפסוק "עֲרַף כְּמָטָר לְקַחִי" (דברים לב,ב) – "שברו בריות את עורפן, מייד מטר יורד".

התחזקות בעלייה לרגל

ואכן, הזיקה בין השפע הגשמי לעבודת ה' הייתה באה לידי ביטוי בזמן שבית המקדש היה קיים. בני ישראל היו עולים לרגל לירושלים, רואים שהכול עוסקים במלאכת שמיים ובעבודת ה', והדבר היה מעורר אותם להוסיף ביראת ה' ובלימוד התורה. כך התלות בירידת הגשמים הייתה מעוררת התחזקות באמונה ובקיום המצוות.

הדבר קשור לכללות מעלתה של ארץ ישראל, כנאמר בפרשתנו: "אֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ דִּרְשׁ

אתה, תמיד עיני ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ, מִרְשֵׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה". וכמוסבר בתורת החסידות, שבחוץ לארץ השפע מתלבש דרך שבעים השרים, ואילו בארץ ישראל בא השפע ישירות מהקב"ה.

הפרנסה ביד ה'

אמנם בית המקדש חרב ומפני חטאינו גלינו מארצנו, אבל העניינים הרוחניים קיימים בתוקפם גם בזמן הגלות. גם יהודי שחי בחוץ לארץ יכול וצריך להתקשר עם 'ארץ ישראל' הרוחנית, ולפעול שיהיה נראה אצלו העניין של "עיני ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ". עליו להכיר ולזכור שכל האמצעים המשמשים להשגת פרנסה הם בעצם כמו הגשמים, וכולם תלויים בחסדי שמיים. פרנסתו של יהודי תלויה בקב"ה בלבד, ולכן ההתחזקות בלימוד תורה ובקיום המצוות מביאה גם תוספת שפע בפרנסה ובשאר צורכי האדם.

כאשר יהודי מוסיף בלימוד התורה ובקיום המצוות, הוא פועל שתהיה ירידת גשמים כפשוטה, וגם 'גשמים' במובן הרחב יותר – כל הצרכים הגשמיים, בבני, חיי ומזוני רוויחי, ובאופן של 'גשמי ברכה', שעלידי זה יוכל היהודי לעבוד את עבודתו במנוחה ובנחת.

(תורת מנחם, כרך מא, עמ' 145)

אמרת השבוע

בזכות הנגינה

בביקורו הראשון של ה'אמרי אמת' בארץ ישראל, בשנת תרפ"א, ביקר בטבריה ונכנס לביתו של המרא דאתרא, רבי משה קליערס. בעודם משוחחים נשמע מהמטבח קול זמר של הנשים. רבי משה רמז לאחד מבני הבית לבקש מהנשים לחדול מהשירה, אך הרבי מגור עצר בעדו ואמר: מוטב שנצא אנחנו לטייל בחוץ, שכן הזמרה היא חיותו של הנשים.

רבי משה תמה לפשר הדברים וה'אמרי אמת' ביאר: "הגמרא (קידושין לד,ב) דורשת מסמיכות הפסוקים 'וְכִתְבָתָם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ... לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם' שהנשים חייבות אף הן במצוות מזוזה, והנימוק: 'גברי בעי חיי, נשי לא בעי חיי?!' (גברים צריכים חיים, ונשים אינן צריכות חיים?!)".

והמש"ך ה'אמרי אמת': "אילו לא ניתן לנו חוש הנגינה, יכולנו לקרוא את דברי הגמרא בניחותא, שאכן נשים אינן צריכות חיים; אבל מכיוון שניתן לנו חוש הנגינה, אנו יודעים שיש לקרוא זאת במנגינה של תמיהה, כשאלה. הרי לנו שחיותו של הנשים תלויה בנגינה..."

ברכת המזון

אמונת ה' בעולם עלידי שהיה מכניס אורחים ולאחר שהאכילם והשקם ורצו להודות לו, אמר להם: לא לי הברכה, אלא לאדון העולם, בורא הכול, וכך הכניסם תחת כנפי השכינה. נמצא שיפה כוחה של ברכת המזון להשגה אלוקית. (רבי מנחם מענדל מקוצק)

אפילו החמור מכיר

תמה אני שבעת האכילה עצמה אין משיגים דעת אלוקית, שהרי נאמר במפורש בפסוק: "ידע שור קוֹנֵהוּ וחמור אבוס בעליו". ואם חמור, שאין בו דעת, מכיר את בעליו בשעה שהוא מקבל את מזונו, בן-אדם לא כל שכן!

(חידושי הרי"ם)

הוראה לעשיר

עשיר גדול אחד נכנס אל המגיד ממזריטש. שאלו המגיד: מה אתה אוכל בכל יום? אמר לו: ממעט אני באכילה, ומסתפק בפת במלח. נזף בו המגיד וציווהו שיאכל בכל יום בשר וישתה יין, כדרך הגבירים. לאחר שהלך, שאלוהו התלמידים לטעם הדבר. אמר להם המגיד: אם יאכל בכל יום בשר וישתה יין, יידע שהעני זקוק לכל הפחות לפת במלח; אבל אם הוא עצמו אוכל כל יום פת במלח, יחשוב שהעני יכול לאכול אבנים.

מן המעיין

מוצא פי

"לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם" (דברים ח,ג). "לא על הלחם לבדו יחיה האדם" – התורה נמשלה ללחם, והכתוב מלמדנו שהאדם אינו יכול לחיות מלימוד התורה בשכלו בלבד; אלא "כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם" – עליו להוציא בפיו את מה שהוא לומד, ככתוב "כי חיים הם למוצאיאיהם", ואמרו רז"ל "אל תקרי למוצאיאיהם אלא למוצאיאיהם בפה".

(לקוטי תורה)

אמונה בעת שובע

האמונה בה' צריכה להיות לא רק בשעת רעבון ודחק, אלא גם בעת שובע, בזמן שטוב לך, "ואכלת ושבעת – וברכת את ה' אֱלֹהֶיךָ".

(נר למאור)

כוונה יתרה

"ואכלת ושבעת, וברכת את ה' אֱלֹהֶיךָ על הארץ הטובה אשר נתן לך" (דברים ח,י). ברכת המזון צריכה כוונה יותר מתפילה, כי תפילה מדרבנן וברכת המזון מדאורייתא.

(המגיד ממזריטש)

הכרה אלוקית

לפלא בעיניי מדוע אין משיגים הכרה אלוקית מברכת המזון. הלוא אברהם אבינו פרסם

ללב של חב"ד
ליווי אישי והדרכה למבקרים
באוהל הרבי ובמרכז חב"ד
העולמי 770 בני ירוק

לפרטים והרשמה כנסו לאתר חב"ד ישראל
או שלחו הודעה וצואצא: 051-5415770

ברוכים הבאים

ש"ק ה'ל' שלוחין ושותפין פרק ה'
א' פרק ו'
ב' פרק ז'
ג' פרק ח'
ד' פרק ט'
ה' פרק י'
ו' ה'ל' עבדים פרק א'

ש"ק ה'ל' פסולי המוקדשין פרק ב'
א' פרק ה'
ב' פרק ח'
ג' פרק י'
ד' פרק י"א
ה' פרק י"ב
ו' ה'ל' עבדות יום הכיפורים פרק א'

לוח יומי
ללימוד
הרמב"ם
כתקנת הרבי
מליובאוויטש

לכ"ב - כ"ח מנחם אב

להאזנה לשיעורים היומיים הכנסו לאתר: **"האזינו.נט"**

בס"ד

משכנתא לא ממחזרים עד שמבינים כמה כסף הולך לכח

מנקים ריביות מיותרות
מקטינים החזרים חודשיים

ממחזרים משכנתא

עם יוסף מנחם משכנתאות

רק ב- 4,300
וחוסכים עשרות עד מאות אלפים

מבצע לזמן מוגבל!

יוסף מנחם 41 שנות ניסיון כבנקאי בכיר לשעבר מומחה שמדבר את השפה הבנקאית עבורכם

מנקים החזרים מיותרים
חיינו עכשיו לשיחת ייעוץ ללא עלות:
054-8662-942
הזדוּרוּ לממש! המבצע בתוקף לזמן מוגבל!

יוסף מנחם משכנתאות
ד"ר יוסף מנחם
www.a-menachem.co.il

בס"ד

חווייה אקדוטית

נופש משפחות בין הזמנים
בכפר הנופש המחודש אלמוג
למרגלות ים המלח

הביקור מלווה אתכם
הרב שמואל בורנשטיין שלישי

גדול הזמר החסידי במופע מקפיץ	מושמש	מופע חושנים	מופע רחפנים
ויטלי הקוסם	סדנת תיפוף	תוכנית קליקרים	מופע בלונים
מופע ג'אגלינג			

האירוח על בסיס חצי פנסיון +
הפתעה מתוקה בצהריים

ראשון - חמישי 17-21/8 כ"ג - כ"ז אב

לפרטים והזמנות:
052-5882742

אורח
חיות - פנסי אורח
אורחיה

בתייה". גם מצודת דוד קושר את אליהו הנביא לתחיית המתים: "תחיית המתים יהיה עלידו".

הרמב"ם, שריכוז את כל המקורות ופסק את ההלכה הברורה, קובע (הלכות מלכים פרק יב, הלכה ד): "יש מן החכמים שאומרים שקודם ביאת המלך המשיח יבוא

אליהו. וכל אלו הדברים וכיוצא בהן לא יידע אדם היאך יהיו, עד שיהיו, שדברים שתומים הן אצל הנביאים. גם החכמים אין להם קבלה בדברים אלו, אלא לפי הכרע הפסוקים; ולפיכך יש להם מחלוקת בדברים אלו. ועל כל פנים, אין סידור הוויית דברים אלו ולא דקדוקן, עיקר בדת. ולעולם לא יתעסק אדם בדברי ההגדות, ולא יאריך בדברי מדרשות האמורים בעניינים אלו וכיוצא בהן; ולא ישימם עיקר".

גאולפדיה
מנחם ברוד

כשיבוא נדע מה תפקידו

ויבשר לנו. בברכת המזון אנו מבקשים: "הרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא זכור לטוב, ויבשר לנו בשורות טובות ישועות ונחמות". מה בדיוק חלקו של אליהו הנביא בגאולה?

יש המייחסים לו את תפקיד מבשר הגאולה. אחרים רואים בו את מי שמכין את לב העם לקראתה. כך מפרשים אבן עזרא, רד"ק ועוד, וכלשון מצודת דוד: "והשיב - הוא ישיב לב האבות למקום עלידי הבנים". הרמב"ם מייחד לאליהו הנביא את תפקיד משיחת המשיח למלך: "וביום שימשה אליהו למשיח במצוות האל - ייקרא משיח" (מלחמות ה', סימן כד). לדעת רבי יצחק אברבנאל (משמיע ישועה, מבשר טו) אליהו הנביא "בוא בתחילת תחיית המתים", ו"הוא יהיה ראש לקמים

מפיצים באהבה

ליגל שטרק

בן 48
תושב פתח תקווה

בעל חנות סלולר בקניון עזריאלי באור יהודה. מחלק את 'שיחת השבוע' בקניון ובבית הכנסת 'לוריא' בעירו

עכשיו קל ופשוט להצטרף למעגל המפיצים
היכנסו לאתר chabadisrael.co.il, ללשונית זיכוי הרבים/עלוני שיחת השבוע להפצה, בחרו נקודת איסוף קרובה אליכם והזמינו את הכמות הרצויה (בעלות סמלית). מעכשיו תקבלו את העלונים בכל שבוע ותוכלו להיות ממזכי הרבים.

ב"ה

מכון קדושת האות
חידוש ותיקון ספרי תורה ישנים

קונה ספרי תורה פסולים

(גם פיועדים לגניזה)

תשלום הוגן

חיים (עוסק פורשה)
054-3175116
kdushathaot@gmail.com

וכן רוכשים כלי כסף, כתרים, ריפונים ועוד

מעשה שהיה

מנדי שייקביץ

חלום מפעים שהתאמת במלואו

רבי אריה לויין הקיץ משנתו מבוהל. בחלומו ראה את הנפטר זועק לעברו: "כיצד תוכל לעמוד מנגד?".

אברהם סטבסקי היה חבר בתנועה הרוויזיוניסטית. לאחר רצח חיים ארלוזורוב,

בקיץ תרצ"ג (1933), הואשם סטבסקי במעשה, ואף הורשע בבית המשפט הבריטי ונידון למוות. ואולם בערעור לפני בית המשפט העליון המנדטורי, שנה לאחר מכן, זוכה ושוחרר.

בימים שהיה כלוא תמך בו רבי אריה לויין, והאמין בחפותו. בין השניים נרקמו קשרי ידידות עמוקים. כידוע, הרב לויין כונה 'רב האסירים' בעקבות פעילותו המסורה למען אסירי המחתרות.

לאחר הקמת המדינה היה סטבסקי מעורב בהבאת אוניית

הנשק 'אלטלנה' לארץ. מאש צה"ל שנורתה אל האונייה נהרג סטבסקי, ונטמן בחלקה הצבאית בבית העלמין בנחלת יצחק בתל-אביב.

עברו שנים. לילה אחד ראה רבי אריה לויין את סטבסקי בחלום. הוא היה לבוש תכריכים לבנים ודיבר מתוך כאב רב. "רבי אריה", פתח זועק, "איך תוכל לעמוד מנגד ולשתוק? יש לי אח חי, ואשתי, שלא זכיתי להביא עימה ילדים, עומדת להינשא מחדש בשעה שלא קיבלה ממנו חליצה!".

כידוע, אם יהודי נשוי נפטר ולא הניח ילדים ואחיו בחיים, חלה על האח מצוות ייבום, כדי להקים זיכרון לאח שנפטר. אפשרות אחרת היא לערוך טקס 'חליצה', המאפשר לאלמנה להינשא לאדם אחר. בלי חליצה אין האישה רשאית להינשא.

סטבסקי התחנן לפני הרב: "אנא עשה מעשה.

מצא את אשתי ואת אחי ודאג שתתקיים החליצה, ושרק לאחר מכן תינשא. אינני מוצא מנוחה כל עוד הדבר לא תוקן".

רבי אריה התעורר בסערת נפש. הוא סיפר את דבר החלום לאשתו. זו ניסתה להרגיעו. "חלומות שווים ידברו", אמרה, אך בליבה ידעה כי אין זה סתם חלום.

לא חלפו הימים והחלום חזר ונשנה. שוב ראה רבי אריה את אברהם לבוש תכריכים לבנים ומתחנן שיציל את נפשו בעולם האמת ואת אשתו ואחיו בעולם הזה. "אני מתהפך בקברי. אינני מסוגל לנוח!", זעק המת.

כשנוכח רבי אריה כי יש דברים בגו, כתב מכתב לעורך הדין שמואל תמיר, שהיה מקורבם של בני הזוג סטבסקי. במכתבו מגולל רבי אריה את תוכן החלום. "ייתכן שכל החלום הוא דברים

סטבסקי מלווה שוטרים בריטים בימי משפטו. משמאל: רבי אריה לויין

לא חלפו הימים והחלום חזר ונשנה. שוב ראה רבי אריה את אברהם לבוש תכריכים לבנים ומתחנן שיציל את נפשו בעולם האמת ואת אשתו ואחיו בעולם הזה. "אני מתהפך בקברי!", זעק

בטלים", כתב הרב. "ייתכן שלסטבסקי אין אח כלל, ואולי גם אלמנתו אינה עומדת להינשא. אני כותב זאת לך רק מהרהורי ליבי, ואתה כהבנתך תעשה".

תשובתו של תמיר לא איחרה לבוא: כל פרטי החלום אמת! הפתעת הרב לויין הייתה גדולה. האלמנה, הגב' ברוניקה, נמצאת בארצות-הברית, ואכן היא עומדת להינשא שם בקרוב, והאח אכן

חי קיים, דיווח תמיר.

זמן קצר לאחר מכן, בליל שביעי של פסח, חלם הרב לויין את החלום בשלישית. רבי אריה לויין מתאר במכתבו לעורך הדין תמיר את פרטי החלום.

"ועתה ידידי אהובי, אשיחה את צערי וירווח לי, כאשר זו הפעם השלישית, בשביעי של פסח אחר חצות הלילה, נרדמתי וראיתי בחלומי את הקדוש אברהם סטבסקי ז"ל, מוסר לי מכתב חתום בחותם של שעווה ומבקש ממני לפתוח ולקרוא.

"אמרתי לו שהיום חג ואסור לקרוע. ואמר לי שזה פיקוח נפש, ואמרתי וביקשתי ממנו שיגיד לי בעליפה. שאל אם מותר לבכות בחג. אמרתי לו בטח שאסור, אדרבה, מצווה לשמוח בחג.

"לקח המכתב מהשולחן וקרא, וחזר עוד ושאל: חליצה מותר לעשות ביום טוב? אמרתי לו כי אסור. ושאל ממני: בערב מותר לעשות, כי ירט הדרך? והשבתי כי על זה אני צריך לעיין בספר...

"הקיצוץ, זה הפעם השלישית, באופנים שונים ומשונים. מה אומר לך ידידי? הנני כליך נבון, אולי לא יצאתי ידי חובתי שלא ביקרתי את הוריו שישתדלו באיזה אופן שאשתו האלמנה תחלוץ לאחיו של הקדוש, כי מלבד שהיא עגונה מלהתחתן עד שתחלוץ, והמכשלה גדולה מאוד, אלא שגם למנוח הקדוש ז"ל לא נעים מאוד, כמובא בספרים הקדושים שהיא אגודה לו.

"תאמין לי ידידי כי ידי רועדות בשעה שאני כותב ודברי לאים וקצרים. כי בכל פעם שראיתו בחלום השפיע עלי בהקיץ, כי בכל פעם בא אלי בטענה. השם יתברך ירחם וייתן בלב הוריו שישתדלו בכל האופנים לגמור הדבר בנחת רוח בעולם העליון לבנם ז"ל".

הסיפור הגיע לסיומו הטוב כאשר הכול הוסדר כהלכה: האלמנה חזרה ארצה לזמן קצר, וטקס החליצה נערך בבית דין כדת וכדין. רק לאחר מכן שבה לארצות-הבית ונישאה מחדש.

רבי אריה לויין התמלא שמחה. "במה זכיתי שדווקא עליי התגלגלה מצווה גדולה שכזאת!", אמר בהתרגשות רבה.

(עלפי 'איש צדיק היה')

השנה יותר מתמיד

ממשיכים בדרכן של המיילדות
מצילים תינוקות ומביאים חיים לעולם.

אפרת

אגודה למתן יעוץ וסיוע לנשים הרות במצוקה (ע"ר)

3042 *

שותים יותר - לעור זוהר יותר
DRINK MORE WATER

כולם חושבים שזה גנים משובחים. או קרם יוקרתי של נחשף עדיין. אבל את יודעת את האמת הפשוטה: הסוד לעור זוהר מתחיל בכוס מים צלולים של נועם. שותים יותר - בריאים יותר!

מוקד הזמנות:
077-230-4757

עם הרב דוד צור
שליח חב"ד בהר נוף, ירושלים

רציתי לשאול

התורה מזהירה שלא נחשוב כי "כָּחִי וְעַצְמִי יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחֵלֶל הַזֶּה". האם המשמעות היא שהכישורים והיכולות שלנו אינם רלוונטיים להצלחה?

אכן, יש פתגם שאם אלוקים רוצה, גם מטאטא יורה; אבל זה כבר נס על-טבעי, ורצון הבורא הוא שנתנהל בדרכי הטבע. אם צריך לצייר ציור, ייבחר למשימה אדם בעל כישרון ציור; ואם צריך לשיר לפני קהל, נחפש מי שניחן בקול ערב ובכישרון מוזיקלי.

עצם העובדה שיש לאדם כישרים ויכולות בתחומים מסוימים מוכיחה שעליו לנצלם לעבודת הבורא ולעשיית טוב בעולם, הן אם אלה כישרים שכליים הן אם מדובר בכישורים ביצועיים.

אלא שצריך לזכור כל הזמן כי הכישורים האלה הם כלים שניתנו לך ואינם שלך! הקב"ה הוא שהעניק לך

הוצאות על אבידה

עלות משלוח, או במקרה הזה - פריצת המכשיר.

אם אין ביטחון שההוצאה תביא לאיתור הבעלים, או שגם אם ימצאו, לא בטוח שיסכימו לשלם את עלות ההוצאה - אין חובה להוציא כסף.

אם ההוצאה נעשתה, הבעלים נמצאו אך אין הם מוכנים לשלם - רשאי המוצא להחזיק במכשיר עד שישולם הסכום הנדרש. אם הדבר אינו מועיל - רשאי המוצא למכור את המכשיר (גם לעצמו), אך יש לעשות זאת באישור בית דין בלבד או של רב המתמחה בדיני ממונות.

כדאי תמיד לשמור קבלות או תיעוד של ההוצאות, כדי שיהיה על מה להסתמך אם יתבקש החזר.

מקורות: שו"ע חו"מ סי' רסד ס"א, רס"ב ס"א. ס' הלכות השבת אבידה פ"ט סי"ד, שו"ע חו"מ סי' רסז ס"ג-ס"ד, וראה שו"ע חו"מ סי' ד, קצוה"ח ס"ק א.

הלכה למעשה

הרב חיים הלל רסקין
דיין ורב קהילת חב"ד במרכז פ"ת

שאלה: מצאתי מכשיר טלפון ושילמתי לפצחן מחשבים כדי לברר מי בעליו. מי צריך לשלם על כך?

תשובה: מצוות השבת אבידה מחייבת אותנו להשקיע זמן באיתור בעליה, אבל לא כסף. ובכל זאת, חז"ל עודדו שלא להיות קפדנים בעניין, ורק אם השבת האבידה כרוכה בהפסד ממשי, פטורים מלהוציא את ההוצאה הנדרשת לשם השבתה.

כדי לעודד בני-אדם להחזיר אבידות תיקנו חכמים שהמוצא רשאי לבקש החזר על ההוצאות שהיו לו - כמו

תקציר: הנה התכנית המבריקה שהגה ר' יוסף יצחק: צ"קו יהפך לשוטר והכל יסתדר. הבעיה: לא נמצא לו כובע מתאים!

למה? כובע!

רחוק, כאלו שאנחנו לא יודעים... וזה היה מרגיז. זה הכל".

המוכר תחב את השטר לכיסו והעניק לי חיוך. "זה בסדר, ילד", אמר ויצאנו החוצה בהרגשה נפלאה.

*

אחת לחדש אפשר לבקר את העצירים בכלא מעשיהו, שבו כלוא אבא של צ"קו. בחדש הקודם לא הצליח צ"קו לבוא, מפני שלא מצא מי שישמור על אחיו הקטנים, וזה היה מכאיב מאוד. "לא רק לי", ספר לי צ"קו, "גם לאבא שלי כאב מאוד שלא באתי. אלא שהוא בחיים לא יראה את זה... אז כלפי חוץ הוא רק צעק עלי בטלפון איזה בטלן אני, שלא הצלחתי למצא פתרון ולבוא. אבל הרי אני מכיר את השפה שלו ונהניתי מכל מלה..."

הפעם, בעקבות החברות החדשה שלנו, הפתרון היה ברור. "מה השאלה! אנחנו נשמור לו על הקטנים עד שהוא יחזור", הסכים אבא, ומיד נזכר: "נכון, אמא?"

אמא הייתה תמימת דעים עם אבא, וצ"קו, בלב מלא תקווה וחשש, עזב את ביתנו אל האוטובוס היוצא ללד, השכנה של מעשיהו.

צ"קו חזר לקראת ערב. כבר ממראה פניו אפשר היה לראות שמשהו לא פעל כשורה. הוא היה קודר וזועף ואסף את אחיו הקטנים בלי גנונים יתרים, זרק 'שלוש' ו'תודה' ובקש לצאת.

"דגע, צ"קו!", הרגשתי שאני חייב לדובב אותו. "זרק שתי מלים! אני מבין שלא הכל פעל בדיוק כמו שצריך. מה קרה?"

אבא ואמא שלי הצדיקו! אבא נזכר פתאום שדחוף לשפך את הזבל ואמא מהרה למטבח בקריאה: "אוי! העוגה ממש בסכנה!". מתברר שפך באמת קל יותר היה לצ"קו לדבר.

"אני נכנס לאולם המפגשים בפנים צוהלות, כאלו", פתח צ"קו את סגור פיו, "כשאני לבוש במדים המגהצים וכובע השוטר. אבא שלי נועץ בי מבט כאלו נפילתי מהיר. 'צ"קו' – הוא אומר לי – 'מה הענין? מה התפפשת הזו עליך? פורים עוד רחוק!'..."

המשך: יבוא

ככל שנבר הפלש הותיק במחסני ההלבשה של משטרת ישראל, לא מצא כובע מתאים בגדלו לראשו של צ"קו! לא שחסר לו שכל, חלילה. אבל הראש שלו קטן, מה לעשות. הפתרון שנמצא בסוף – "אמר לזכותי – היה שלי: 'אולי נכנס לחנות בבות וצצועעים! בחנויות האלו, מוכרים לפני פורים תחפושות. אולי נשאר להם במחסן איזה כובע של שוטר?"

זה היה מצחיק ומביך. הלכנו יחד, צ"קו ואני, מחנות אחת לחברתה, ולא היה אחד שלא אמר לנו אותו משפט: "ילדים! פורים היה מזמן! תבואו בעוד חצי שנה, יהיה מלאי חדש!". כמעט התנאשנו.

עוד חנות אחת נשארה לנו. אני כבר הייתי עצבני. נשמתי צמק, נכנסתי פנימה במהירות, ואמרתי למוכר בתקף: "אתה לא צריך להגיד לנו – אנחנו יודעים שפורים עוד רחוק וזה לא קשור, אבל אנחנו צריכים עכשיו, באפן דחוף, כובע של שוטר! אם אין לך, אז אין, ולא קרה שום דבר!"

"עשרים שקלים", ענה המוכר בקרירות והביט בי במבט חריף. הוא החל לטפס בכבדות אל המחסן ותוך כדי כך 'זרק' לעברי: "פורים באמת רחוק. עכשיו עדין חדש אלול. חדש התשובה..." כמה התבישתי.

העקר שהכובע יתאים, התפללתי. אם כן, אמרתי לעצמי, אני מעז לבקש ממנו סליחה.

הכובע התאים בול. שלמתי אני את עשרים השקלים ומהרגו החוצה, לא לפני שבקשתי מהמוכר סליחה: "סליחה שהתפרצתי קצת", אמרתי ופני אדמות, "פשוט כלם הזכירו לנו שפורים עוד

פרשה מי יודע

הרע הנסתר

שאלה: בני ישראל מקבלים הבטחה: "וגם את הצרעה ישלח ה' אליהם בס" (דברים ז, כ). מהי הצרעה?

תשובה: אם אתם בטוחים שהצרעה היא חרק ארסי, זה אומר שאתם מכירים את פרוש רש"י. ואכן, רש"י מפרש שהצרעה היתה שרץ שהתיזה רעל לעיניהם של האויבים. אבל רבי סעדיה גאון סובר שהצרעה זו מחלה. אברהם אבינו מדיק – זו מחלת הצרעת. פרוש 'בכור שור' מסביר ש'צרעה' מלשון 'צער'. כלומר, הבורא יצער את אויבי ישראל.

שאלה: אויבי ישראל מתארים בפסוק בבטויים "הנשוארים והנסתרים מפניהם". מי הם 'הנשוארים והנסתרים'?

תשובה: תורת החסידות מסבירה שהמלחמה בעמי כנען משקפת מלחמה שמתרחשת בתוך הנפש שלנו. יש בתוכנו 'אויבים' גלויים, שאנחנו יודעים שהם רעים; ויש אויבים 'נסתרים', שהם דברים רעים שנדמים לטובים. כדי להשמיד אותם אנו זקוקים לעזרה מיוחדת מלמעלה, והקדוש-ברוך-הוא מבטיח שישלח את אורו, ובכוחו נתגבר על הרע הזה.

שאלה: התורה משבחת את ארץ ישראל: "לא במספנת תאכל בה לחם" (דברים ח, ט). מהי אכילת לחם 'במספנות'?

תשובה: המפרשים מסבירים שזו אכילה של לחם בלבד, בלי שום תוספת, מתוך גדל העני והמחסור. על כך באה ההבטחה, שבארץ ישראל יהיה שפע רב, ולכן האכילה לא תהיה 'במספנות'.

בספר הזה מסביר שהשפע הגדול בארץ ישראל נובע מזה שהבורא מזין את הגויים עלינו. הכוכבים והמזלות, ואולם בארץ ישראל השפע נתן מאת הבורא עצמו.

רבנו בחי אומר ש'לחם' רומז ללמוד התורה, שנמשלה ללחם. בארץ ישראל לומדים תורה מתוך דעת רחבה, ולא 'במספנות', ולכן נאמר "אין תורה כתורת ארץ ישראל".

מה רבו מעשיה'ה

מתנפחים שאינם משחק

זהירות! אל תתקרב אליו ואל תתעסקו אתו! אמנם יש לו כנני חביב – 'אבונפחא', אבל הוא דג מסכן בחייו וגם לאחר מותו. מה זה 'אבונפחא' בערבית? – 'האבא של הנפוחים'. ליתר דיוק: דג נפוח. הוא מתנפח לא כשהוא כועס או נעלב, אלא דוקא כשהוא מרגיש מאים ומפחד.

זו פעולה מתחכמת של הדג להתמודדות עם אויבים. יש יצורים שמנסים להסוות את עצמם כדי לחמק מתוקף. 'אבונפחא' פועל בדרך הפוכה: הוא פותח את פיו ובולע כמויות גדולות של מים ואויר. אלה מנפחים את הגוף עד לגדל כפול מגדלו המקורי, והם גם גורמים לקוצים שנמצאים בעורו לבלט החוצה.

אפלו כריש יעקם את האף למראה 'ארוחה' מוזרה, שנראית כמו בלון מכסה קוצים, ויצידי לחפש 'מנה' אחרת.

ל'אבונפחא' יש עוד הפתעות בשוורו, כלומר בבלון. בעורו ובתוך גופו יש רעל מסכן ומטלני הנקרא 'טטרוטוסקין', והוא מסגל להביא למות מהיר של בעל-החיים התוקף. אדם האוכל מהדג (שגם אינו כשר) ירגיש כעבר כמה דקות שתוק בשפתים, אבדן יכלת הדבור והבליעה, וכעבר כמה שעות שתוק של שרירי הנשימה וחנק.

בארצנו אפשר למצא דגי 'אבונפחא' באילת, במימי ים סוף. מין מסים, המכנה 'הלגיגון המארא', שארכו כ-43 סנטימטרים, חי גם בים התיכון, אחרי שפלש לשם מים סוף. ארעו מקרים שדיגים אכלו אותו וכמעט מתו.

ומה אוכל ה'אבונפחא' עצמו? הוא צד דגים, סרטנים וצדפים. יש לו שנים חזקות, המסוגלות לפצח צדפים.

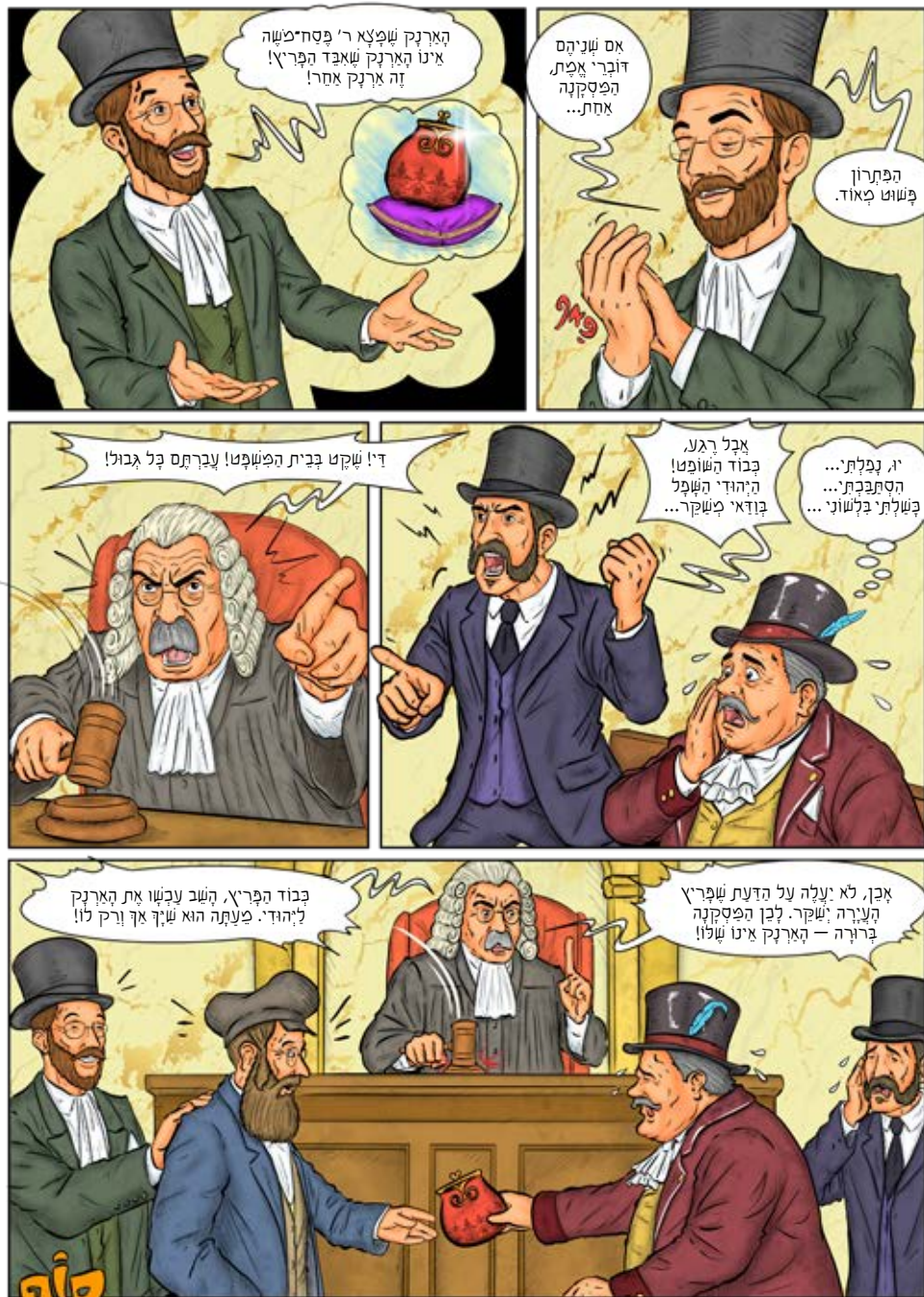
לא תוכל להתעלם

14

איור: מרדכי אייזנשטט

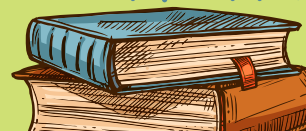
מאת: דניאל גורדון

תקציר: עליפי עצתו הגאונית של הרב מיזל פתח עורך מדין ברורכן בפשא מאלף ומפתיע. אייזנשטט לפקפק באמינותו של הפריץ, טען, ומצד שני, איזה גנב משיב אבדה? הפתרון הוא...

את ברכת המזון צריך לברך בשיבה, כדי שיהיה קל יותר לחשוב על פרוש המלים שאומרים. אין לעשות שום פעולה בשעת הברכה, ואפלו לא דבר מצוה, כדי שלא להסיח את הדעת מכוונת הברכה.

הלכה בשבוע

חיים יהודיים

מנחם כהן

י"ש תרופה: חינוך למידות טובות"

תעודת זהות. הרב יצחק עמרנני, בן 76, תושב קריית ארבע-חברון, נולד בתימן ועלה לארץ בהיותו תינוק. גדל במשפחה דתית-תורנית, למד בכולל, ועסק בהוראת תנ"ך כארבעים שנה. כתב שני ספרים על תיקון המידות והקים את האתר 'מידה טובה בפרשה', שבו נחשפים המונים לסודות מידות האדם בפרשיות השבוע.

שמירה. לאחר עלייתנו לארץ הועברנו למעברות עולים, ושם התגוררנו בתנאים קשים. פרשיית 'חטופי תימן' כמעט הגיעה גם אלינו, ורק בזכות תושיית אבי נמנעה חטיפתי. אושפזתי עקב בעיה רפואית, וברגע שאבי זיהה חשד לחטיפה אפשרית, הורה מייד להגביר את השמירה המשפחתית עליי סביב השעון, יום ולילה. קשה לי לדבר על זה.

הוראה. אחרי נישואי למדתי בכולל כמה שנים ועסקתי בפעילות חינוכית ביישובי הנגב הצפוני. לימים עברתי לקריית ארבע, כדי לספק חינוך תורני לילדיי. השתלבתי בהשתלמויות בהוראה, בשיטה שעיקרה חזרה לשיטות חז"ל בחינוך ילדי ישראל, שבה גם יש מבט מיוחד על תהליך הגאולה. כמעט ארבעים שנה לימדתי תנ"ך והדרכתי מורים ברחבי הארץ.

מידות. הספר על המידות נכתב בעקבות עבודתי החינוכית. פשוט גיליתי את הפנינים האלה מפשוטו של הכתוב, עוד לפני דרשות חז"ל. כשהגעתי לחומש ויקרא חשבתי שלא אמצא הרבה מידות וערכים, והופתעתי לטובה. התחלתי עם חוברת קטנה על מידות בפרשיות השבוע, וזו נהפכה לספר. לפני כשנה וחצי הוצאתי מהדורה שנייה. בהמשך הקמתי אתר, שמציע ללא תשלום חומר רב בנושא. כתבתי גם ספר על מסכת אבות, שמראה איך חז"ל הבינו את נפש האדם: העצמה אישית, תקשורת, והתמודדות יום-יומית.

המחנך הוותיק, תושב קריית ארבע, מגלה בפרשיות השבוע את סודות התורה לתיקון המידות של בני האדם, וקורא לכולנו להשקיע בתיקון המידות ובטיפול הקרעים

למעלה: הרב יצחק עמרנני. "תיקון המידות עכשיו הכרחי" למטה: האתר החינוכי והספרים להנחלת מידות טובות

אתר. 'מידה טובה בפרשה' – זה שם האתר, ובו כמאתיים מאמרים למבוגרים וכמאתיים וחמישים סיפורי ילדים, עם איורים. מטרתו להטמיע מידות טובות בכל אדם. המאמרים נולדו אחרי לימוד ארבעה מחזורים של התורה. כל החומרים זמינים להורדה ולהדפסה. מאות משתמשים מבקרים אצלנו בכל שבוע, ובהם מורים משתמשים בחומרים בעבור

תלמידיהם. קיבלתי מאות תגובות חיוביות ומרגשות. הורים אמרו לי: "חבל שלא הכרנו את זה קודם".

ספרים. כתבתי שני ספרים: הראשון, 'מהי המידה שלי?', שבה יותר מ-500 מידות מהתורה, נביאים וראשונים, וספר על מסכת אבות עם פירוש עממי ברוח של אימון אישי. השקתי גם משחק קלפים שמטמיע מידות טובות. כשלמדתי עם בני את מסכת אבות, ראיתי איך חז"ל כיוונו לתפקוד יום-יומי, ובעקבות זאת החלטתי להוציא את הספר על מסכת אבות ולשתף את המסרים האלה עם כל הציבור.

תיקון. תיקון מידות הוא הבסיס למצוות. בלי מידות מתקנות, אין תורה. אציין שלוש מידות שכולטות מאוד: אהבת חנם, חתירה לאמת, ולדון לכף זכות. חז"ל מלמדים אותנו להסתכל במה שבתוך הקנקן, ולא במה שמסיח את הדעת. לדון לכף זכות פירושו לראות את הטוב גם כשמישהו נראה שלילי.

ריפוי. תיקון המידות הוא עכשיו הכרחי לכולנו וביכולתו לרפא את הקרע הפנימי. זו התרופה למצבנו: חינוך למידות טובות. עלי-ידי עין טובה משיגים אהבה ואחדות.

שליחות. אני רואה שליחות בתיקון המידות. הספרים והאתר מחברים אנשים לערכים האלה. כשאני רואה משפחה המשתמשת בחומרים שלי לחינוך ילדיה, אני מרגיש שהתורה חיה ונושמת דרכם, ואין דבר נפלא מזה.

גאולה. תיקון מידות הוא מפתח לגאולה. אני קורא לדור הצעיר ולציבור כולו: ללמוד את המידות, לראות את הטוב בעצמם ובאחרים, ולהתחבר לשורשים שלנו. בזכות אהבת חנם נזכה לבניין בית המקדש תכף ומייד.

תהיו קולקטיבים תהיו בריאים

צריך לעשות הכל שיהיה בסדר
גפן בסדר
ביטוח ופיננסים למשק הביתי

750
במקום
ביטוח הפרטי

250
לכל המשפחה

עם ביטוח קולקטיב הבריאות,
כל המשפחה הופכת לבריאה יותר.
ועכשיו במחיר שאסור לפספס:

הולכים על בטוח לפרטים:

077.444.7777